

48

cloje . przyzicia wojenne

We wrześniu 1939 r. wkroczyły na naszą polską ziemię wojska niemieckie. Od tej chwili dla nas Polaków zaczęły się ciężkie chwile. Najpierw zaczęli Niemcy aresztować i wywozić Polaków do Niemiec, do obozów i na roboty, później przeprowadzali pacyfikacje różnego rodzaju. I do nas przyszła tajna wiadomość, że w naszej wiosce ma też być pacyfikacja. W takim wypadku najlepiej było uciekać, dlatego, by uniknąć wszelkich przygod, z całą naszą rodziną wyjechaliśmy na trzecią wioskę. Zabraliśmy z sobą trochę żywności i odzieży; byliśmy tam trzy dni. Rok 1944 był dla nas najstraszniejszy: każdy żył pod strachem, jak liść na gałęzi jesienią. Po paru dniach partyzanci napadli na niemiecki samochód. Cała ludność z naszej wioski musiała znow uciekać. Dzikorzy nocowali w polu, inni uciekli dalej, ~~każdemu~~ było przykro, że dom musiał opuścić i iść na tułaczkę. Biego nie zapomnę, to

nie zapomnę tego, co było na naszej wiosce,
gdy przyjechali Niemcy aresztować ludzi. Całą
wioskę zostawili w nocy ogodzinnie trzęsiej,
gdy wszyscy spali, a wioska pokryta białą mgłą,
tak, jakby coś czuła. Mamusia jakby coś czuła
wstała wesełnie, wyszła na podwórze a zobaczywszy
pełno Niemców i obstawiony dom ~~zabrali~~ ^{zabrali}
ze strachem wpadła do mieszkania z cichym
okrzykiem; Niemcy! Tatus skończył czytać przedziej
z łóżka i nie zdążył się ubrać, a Niemcy wpadają.
Zabrali tatusia! I tak dom, w dom zabrali
mężczyzn, spędzając ich na koniec wioski.
Ustawiono ich w owyki, i tak sprawdzano
dowody osobiste. Po sprawdzeniu zabrali tych,
co mieli na liście, a resztę puścili do domu.
Za chwilę przyjechało więcej samochodów
i zabrali zatrzymanych. Nie zapomnę nigdy
rozpaczliwej chwili pożegnania odjeżdżających,
12 mężczyzn niewinnych, którzy zginęli tak
marnie podczas okupacji niemieckiej. Jedem z

81 4NF
Niemców krzyknął: Odjazd! Kobiety i dzieci
z wielkiego zalu ^{mdlaty.} jedna kobieta biegła za samo-
chodem i wymyślała Niemcom. Stędy wyskoczył
jedem z samochodów ~~wa~~ i tak ją bil, że krew
szła ustami i nosem. Przez długi czas
chorowała. Po paru tygodniach przywieźli
tych ~~co mieli~~ samych, co mieli na liście
i resztę innych do pobliskiego miasteczka
Betzye i tam pod apteką rozstrzelano ich
w dniu 9 VI 1944 r. Ten dzień pełen smutku,
i żaloby, był jakby cudem dla nas, gdyż
Niemcy jeszcze mieli przyjechać na naszą
wioskę i spalić ją, ale nie dorekli tego, bo
sami musieli uciekać na zachód przed wojskiem
polskim i sowieckim. Niemcy uwarali się za
niepokonanych, jednak nie im nie pomogło
Barbarzyńskie, germańskie plemię, które
tylko mordów popelniło, musiało upaść. Ja
bardzo odezubiłam wszystko, co się działo ^{wa} w
naszych okolicach podczas okupacji niemieckiej

Wiel 82

^{wiecz}
~~i także~~ weseliłam się, gdy sztamolar polski,
zatknięto w Bentimie.

Thema Kosimiska
ucz kl VII Bežice dn 9 VII 1946 r.